

den irokeltiska hymngruppen för veckans sju dagar antar Blume just Gregorius den store.

Efter den nu i största korthet refererade framställningen av hymndiktningens psykologisk-historiska utveckling övergår förf. till den närmare analysen av tidegärdshymnerna och högtidshymnerna. Den lämpar sig knappast för ett kort referat men innehåller nog bokens värdefullaste och lärorikaste partier. Det är en ingående kommentar till de ifrågasvarande hymnerna med latinsk originaltext och tysk översättning i originalets versmått och strofform. Av allmännare intresse är Blumes attribution av *Stabat mater dolorosa* till *Bonaventura*, icke till Jacopone da Todi, och detta på grund av Stabat-sekvensens likhet med en *Laudismus S:tæ Crucis*, som gäller för att vara författad av Bonaventura. Bevisningen förefaller dock ej bindande.

Ett för svenska läsare särskilt intressant stycke möter strax i bokens början, där de tyska leisernas medeltida inplacering i de latinska hymnerna avhandlas. »Hier setzte das Volkslied ein, um durch diese Bresche siegreich ins Heiligtum vorzudringen. Dies geschah aber *nur* in deutschen Landen.» Gentemot detta påstående torde både danska och svenska röster vilja hävda, att ett medeltida genombrott för den andliga folkvisan även skett i de nordiska länderna. För att bestyrka, att endast tyskarna haft sånger på folkspråket, anför Blume några ord av Bernhard av Clairvaux, i vilka denne beklagar, att intet romanskt folk hade egna visor. För Sveriges vidkommande bör Gustav Vasa och Laurentius Petris vittnesbörd om medeltida kyrkosång på vårt språk äga hemul.

Till sist må efter Blumes citat anföras *Herders* alltid lika sköna och tänkvärda omdöme om kyrkans hymner. »I det inflytande, som kristendom övat på världens seder, har även dess stora verktyg, sången (das Lied), sin andel; det är endast att märka, att himlens kraft även här inträder stilla och fördold. Ingen diktning är måhända så misskänd i fråga om sina verkningar som denna. Och dock övar den sitt inflytande på den bästa och trognaste delen av mänskligheten, och det inte sällan utan dagligen... De där heliga hymnerna, som äro årtusen gamla och ändå alldeles som nya, varje gång de gripa, vilka välgörare ha de icke varit för den fattiga mänskligheten!» —

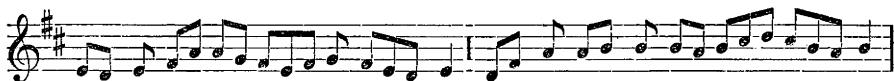
Bokens utstyrsel, tryck och papper äro mönstergilla.

Emil Liedgren.

En liten julbön för barn.

De liturgiska morgonböner för skolornas behov, som utgavos som bilaga till denna tidskrifts augustinumner hava mångenstädes mottagits med så stor välvilja, att det synes lämpligt att även visa huru sådana morgonböner kunna anpassas efter kyrkoåret. Här nedan skall givas några anvisningar för en liten julbön för barn, avsedd att brukas vid skolavslutningen, eller vid julfest för skolans barn, i barn gudstjänst i kyrkan på juldagen eller kring krubban i hemmet.

Hymn.

1. Lov ske dig, Her-re Je-su Krist, Vår Gud och Fräl-sa-re för--visst
2. Guds Son u-ti en sa lig tid Har kom-mit oss till fröjd och frid.
3. Så fröjdoms då i den-na stund Och tack-om Gud av hjär-tans grund
4. Gud gi-ve oss god ju-le--frid I Her-ren Krist till e---vig tid

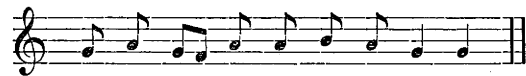
1. Att hit till oss du kom-mit har: Du äd-le gäst, oss häl-sad var.
2. Ett ljus är oss i nat-ten tänt, Nytt liv är oss från him-len sänt.
3. Att till sitt ar-ma folk han sett Och oss en så--dan nåd be--tett.
4. Gud, Fa-der, Son och Hel-ge And' Dig va-re pris i al-la land.

Antifon till Psalmen ur Psaltaren.

VIII.

(Ur Liber Cantus Wex)

Ma-ri-a fød-de sin först-föd-de son: och lin-da-de ho-nom

Psalm 113: 1-7.

och la-de ho-nom i en krub ba.

Kort responsorium.

VI.

Ordet blev kött: Hal-le-lu-ja, Hal-le-lu-ja. V. Och tog sin boning i-bland oss:

Hal-le--lu-ja, Hal-le-lu-ja. Ä-ra va-re Fa-der-n och So-nen

och den He-li-ge An-de.

Ordning för julbön:

1. *En julpsalm.* (63: 1—6 eller annan.)
2. *Till ingång* den växelsång som återfinnes i morgonböner för skolan sid. 1 eller sid. 6.
3. *Hymn*, se föregående sida.
4. *Psalm ur Psaltaren* (113: 1—7). Före och efter psalmen sjunges antifonen: Maria födde sin förstfödde son, och lindade honom och lade honom i en krubba, vilken återfinnes å förra sidan. Psalmen sjunges på den 8 psalmtönen.
5. *Kort textläsning.* (Någon jultext.)
6. *Kort responsorium*, vilket återfinnes å förra sidan.
7. *En julbön.* Fader vår.
8. *Svensk psalm.* (63: 13—15.)

Om själva utförandet i detalj hänvisas till uppsatsen i augustinumret. Till hymnen finnes orgelackkompangemang i »Julotta» utgiven å C. W. K. Gleerups förlag av K. Peters och A. Runbäck. Responsoriet kan utföras så att en ensam röst sjunger »Ordet blev kött» och alla svara: »Halleluja, Halleluja». Den ensamme sjunger: »Och tog sin boning ibland oss», besvarad av allas dubbla Halleluja. Den ensamme fortsätter: »Ära vare Fadern...» varefter alla upprepa: »Ordet blev kött, Halleluja, Halleluja.»

Till sist en julbön:

Trofaste Fader. Vi tacka dig för att du har sänt din käre Son till oss. Giv åt alla människobarn en god julhelg och låt ängelns budskap bliva sanning: Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett gott behag. Amen.

A. Adell.

Kyrkokalendern.

Med detta nummer begynner kyrkokalendern sin andra årgång. Liksom under det flydda året skall i det kommande för varje söndag meddelas förslag till psalmer för dagens gudstjänster samt postludier till högmässan. I fråga om högmässans psalmer iakttages därvid att som Introitus och Gradual brukas samma psalmer som under flydda året, detta i enlighet med den uppfattningen att dessa böra vara stående för söndagen. Postludierna komma i det stundande året att hämtas ur ett fåtal samlingar orgelkompositioner, detta för att möjliggöra att även kyrkor med ett ringa anslag till orgellitteratur må kunna anskaffa dessa samlingar, som sedan i stället utnyttjas så långt möjligt. De samlingar ur vilka postludierna närmast hämtas äro: Choralvorspiele alter Meister (Edition Peters); Orgelmusik til Gudstjenstebreg utgiven av Hamburger og Wöldike (Hansens förlag) och 18 Orgelchoraler av Raasted, op. 58 (Hansens förlag).